

Що таке фонематичний слух, та як його розвивати вдома?

Підготувала: вчитель-логопед Тищенко Я.В.

Нерідко дорослі скаржаться «у моєї дитини каша в роті», «немає багатьох звуків» або «зовсім не хоче розмовляти». Причиною таких проблем у дітей може бути недостатньо розвинений фонематичний слух.

Фонематичний слух – це вид слуху, який забезпечує розрізнення звуків мовлення, як фонем, і правильну вимову, а також, сприйняття та розуміння змісту слів.

Сформовані фонематичні процеси є базою для чіткої звуковимови, правильної побудови складової структури слова, фундаментом для оволодіння граматичною стороною мовлення, успішного опанування в майбутньому письмом та читанням.

Для розвитку слухового сприймання головною умовою є розбірливе виразне мовлення самого дорослого, без сюсюкання та без неправильних слів, якими користується дитина.

Ваше мовлення – це зразок для малюка; те, як ви говорите, значить, що ви бажаєте, щоб так говорила ваша дитина.

Фонематичний слух можна розвивати вже з раннього віку. Наспівуйте своєму малюкові колисанки. Доведено, що дитячий мозок вже з 10 місяців має змогу аналізувати ритм. Надалі малюк зможе наспівувати мелодію за дорослим. Забавлянки та потішки так само впливатимуть на розвиток слуху дитини.

Читайте малюкові казки! Ви навіть уявити не можете, наскільки це покращує фонематичний слух та розвиток мовлення в цілому.

Також можна без особливої підготовки у грі розвивати фонематичний слух дитини.

Фонематичний слух розвивається за допомогою немовних та мовних звуків.

Добірка ігор

«Вгадай, що звучало». Уважно послухайте з дитиною шум води, шелест газети, дзвін ложок, скрип дверей та інші побутові звуки. Запропонуйте дитині закрити очі і відгадати, що це звучало?

«Шумливі коробочки». Разом з малюком насипте в мішечки або у коробочки крупу, гудзики, скріпки і т.д. Дитина повинна вгадати по звуку мішечка, що у нього всередині.

«Чарівна паличка». Взявши олівець або палицю будь-якого призначення, постукайте нею по різних предметах в будинку. Чарівна

паличка змусить звучати вазу, стіл, стіну, миску. Потім ускладните завдання: дитина відгадує з закритими очима, який предмет зазвучав.

«Піжмурки». Дитині зав'язують очі і вона рухається у бік дзвінкого дзвіночка, бубна, свистка.

«Поплескаємо». Дитина повторює ритмічний малюнок ударів. Наприклад: плескаємо 2 рази, пауза, плескаємо 1 раз, пауза, плескаємо 2 рази. В ускладненому варіанті малюнок повторює ритм із закритими очима.

«Слухай і вибирай». Перед дитиною картинки з подібними по звучанню словами (ком, сом, лом). Дорослий називає предмет, а дитина **піднімає відповідну картинку**.

«Вірно-невірно». Дорослий показує дитині картинку і називає предмет, замінюючи першу літеру (форота, корота, морота, ворота, порота, хорота). Завдання дитини – хлопнути в долоні, коли він почує правильний варіант вимови.

«Відгадай, що або хто звучить?». Пояснити дитині, що слова складаються зі звуків. Пограти в звуки. Комарик говорить – зззз, вітер дме – сsss, жук дзижчить – жжжж, тигр ричить – rrrr... Дорослий вимовляє звук, а дитина відгадує, хто (що) його видає.